

OYUN VE ÇOCUK

BÜYÜKÇEKMECE REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OYUN

Oyun, insanlık tarihi kadar eski ve süregelen aktivitelerdendir. Çocuklar için oyun eğlenceden çok daha büyük anlamlar taşır. Çocuk oyun oynayarak kendini keşfeder, geliştirir, dünyayı tanır ve dünyanın işleyişine uyum sağlamaya çalışır. Oyun çocuğun dilidir, iletişim biçimidir. Duygularını sözel aktarmak için gerekli olan bilişsel gelişimini henüz tamamlamamış olan çocuk için oyun duyguların dışı vurumu olur. Yetişkinler için oyun, pratik uğraşları bittiği zaman yaptıkları bir şeyken; çocuklar için oyun, tüm gün yaptıkları bir şeydir. Oyun yaşamdır ve yaşam oyundur.

Filozof J. J. Rousseau 'çocuk eğitiminde, çalışmalarınıza onları tanımakla başlayın' sözüyle çocukları tanımının önemini anlatmıştır. Çocuğu tanımının en iyi yolu da onu oyun oynarken izlemektir. Çocuk için oyun, yapmak zorunda olmadığı, kendiliğinden, içten gelen, eğlenme amacı ile yaptığı eylemlerden oluşur. Çocuk nasıl, nerede ve ne ile oynayacağına kendisi karar vermek, her an her yerde oyun oynamak ister. Çocuk seçimini kendisinin yaptığı oyunun her dakikasından zevk alır, gelişir ve öğrenir.

**"OYUN
ÇOCUKLARIN
EN GERÇEK
UĞRAŞIDIR"**

MONTAIGNE

ANNE BABALARA ÖNERİLER

Çocuklarımızla oyun oynamak, sandığımız gibi sadece onları mutlu etmek ve vakit geçirmek için yapılan bir eylemden çok daha fazlasıdır.

- Çocuklara güvenli ve uygun oyun alanları ve oyun zamanları sağlanmalıdır.
- Oyuncak alırken çocuğun seçmesine izin verilmeli, herhangi bir nedenle seçtiği oyuncak alınamıyorsa nedeni çocuğa açıklanmalıdır.
- Oyuncakların illa satın alınması gerekmez, çocuğunuz ile birlikte çeşitli oyuncaklar yapabilirsiniz.
- Çocukların oyunlarına katılmalı ama oyunu yönetmemeliyiz. Bazen sadece izlemek yeterlidir.
- Oyun oynarken sabırlı olmalı, çocuğun sorularına cevap verilmeli ve isteklerine uyulmalıdır.
- Oyun süresi çocukla beraber belirlenmeli ve buna uyulmalıdır.
- Çocuğa ev içinde olduğu kadar, açık alanda da oyun fırsatı tanınmalıdır.
- Çocuğa oyuncak seçerken farklı gelişim alanlarına hitap etmesine dikkat edilmelidir.
- Çocuğunuzun oynadığı oyuncaklara ilgisi azaldığında bir süre ortadan kaldırıp daha sonra tekrar çıkarabilirsiniz.
- Oyunun çocuğunuzun öğrenmesi, gelişmesi, sosyalleşmesi için gerekli olduğunu ve sizinle ilişki kurması, sizin de onu tanımanız için çok önemli bir fırsat olduğunu unutmamak gerekir.

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE OYUN

Oyun yaşamın hemen her döneminde, özellikle erken çocukluk döneminde farklı bir öneme sahiptir.

Yaşamın sihirli yılları olarak adlandırılan okul öncesi dönemde oyun en temel öğrenme aracı olarak kullanılmaktadır.

Erken çocukluk döneminde çocukların daha çok oyunda etkin rol almaktan hoşlandığı ve her deneyimlerini oyuna dönüştürmek istedikleri bilinmektedir. Ancak bu dönemde oyunu diğer dönemlerden farklı kılan, çocukların oyunu yaşamı anlama ve anlamlandırma açısından bir araç olarak kullanmalarıdır.

Erken çocukluk dönemi, çocukların yaşam becerilerinin temellerinin atıldığı bir dönemdir. Bu nedenle, oyun hem normal gelişen hem de özel gereksinimli çocuklar için yaşamsal önem taşımaktadır.

ÇOCUKLAR İÇİN OYUN EĞLENCEDEN ÇOK DAHA BÜYÜK ANLAMLAR TAŞIR

OYUN ÇOCUĞUN; PSİKOMOTOR, ZİHİNSEL, SOSYAL-DUYGUSAL VE PSİKOLOJİK YONDEN GELİŞİMİNİ DESTEKLER

Çocuk oyun oynayarak kendini keşfeder, geliştirir, dünyayı tanır ve dünyanın işleyişine uyum sağlamaya çalışır.

Oyun çocuğun dilidir, iletişim biçimidir. Duygularını sözel aktarmak için gerekli olan bilişsel gelişimini henüz tamamlamamış olan çocuk için oyun duyguların dışı vurumu oyundur. Bununla birlikte zor ve korkutucu olan duygularını ve deneyimlerini seçtiği oyunlar ve oyuncaklar yoluyla yansıtır.

Erikson'a göre çocuk oyunla yenilgiler, acılar ve yaşamda karşılaşılan hayal kırıklıklarına kendini hazırlar Böylece, olumsuz duyguları ile baş etmeyi oyun içinde öğrenir. Sorun çözme ve beceriler oyun yoluyla gelişir. Çocuk günlük yaşantılarını benzer durumlar yaratarak bunların üstesinden gelerek denemeyi ve düzenlemeyi öğrenir.

● Oyun esnasında çocukların motor ve bilişsel becerilerinin birçoğu gelişmekte ve çocuk farkında olmadan bu becerileri uygun olarak kullanmayı öğrenmektedir.

● Kurallara uyma becerisi kazanmasına, iş birliği yapmayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğrenmesine katkı sağlar.

● Çocuklar yetişkin rollerine oyun oynayarak hazırlanır. Ayrıca oyunlar kazanma ve kaybetmeyi yaşayarak öğrendiği süreçlerdir.

● Problem çözme becerisinin gelişmesine ve hayal gücünü keşfetmesine yardımcı olur.

● Yaratıcılığının gelişimini desteklemekle birlikte, sosyal ve duygusal ilişkilerin başlatılması için öğrenme ortamı sağlar.

"OYUN ÇOCUĞUN İŞİDİR" MONTESSORİ

Kaynakça

Aksoy, A.B ve Çiftçi, H.D. (2019). *Erken Çocukluk Döneminde Oyun*, İstanbul, Pegem.
Yavuzer, H. (2010). *Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*, İstanbul, Remzi Kitabevi.
<https://bengisemerci.com/cocuk-gelisiminde-oyunun-ve-oyuncagin-onemi/>